

و احد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱۲ - ۳۱۰۳۱۲

پیمانه مهارتی: اصول برورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱ - ۳۱۰۳۱۰۳۱۳

مہارت: برورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ - ۳۱۰۳۱۰۳۱۳

و احد کار دوم

آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی

جدول زمانبندی	
ساعت عملی	ساعت نظری
۱۸	۲۰

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲ – ۳۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱ – ۳۱۰۲۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۳۱۰۲۱۳۱
--	---	---

۲- اصول تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی از نظر نیاز نوری

دانستید که هر گروه از گیاهان، به منظور رشد و ادامه زندگی در موطن اصلی خود نیاز به شرایط خاص محیطی آن منطقه دارند. حال اگر بخواهیم آنها را در جایی غیر از موطن اصلی شان پرورش داده، نگهداری نماییم ناگزیر به فراهم نمودن و حفظ شرایط خاص هر گیاه خواهیم بود.

بنابراین می‌توان گیاهان آپارتمانی را براساس نیاز به عوامل محیطی تقسیم‌بندی نمود.

۱- نور: در سوخت و ساز گیاهان، تولید مواد آلی و سایر اعمال حیاتی گیاه مخصوصاً در رشد و نمو و تولید مثل آنها مؤثر است.

۲- اشعه مستقیم خورشید: برای اکثر گیاهان آپارتمانی مضر است و نباید آنها را در معرض نور مستقیم قرار دهید (شکل ۱-۱۱).

شکل ۱-۱۱- علایم خطر زیادی نور

۳- شدت نور (کمیت): شدت نور، مقدار امواج نورانی است که در واحد زمان به واحد سطح می‌رسد.

۱- گیاهان سایه دوست: گیاهان طالب نور کم هستند. آکیوبا (شمشاڑ رژپنی)، دیفنباخیا، سرخسها، فیکوسها، ماهونیا، فیلودندررون، پوتوس، برگ عباری، عشقه، مارانتا و ... سایه دوست هستند (شکل ۱-۱۲).

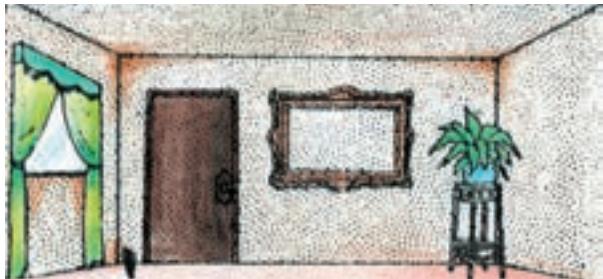

شکل ۱-۱۲

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱۲۰ - ۳۱۰۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول بروش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

شکل ۱-۱۳

چند نمونه گیاه سایه‌دوست دیگر را فهرست نمایید.
– گیاهان سایه‌دوست را در آپارتمان در مکانهای دور از نور مستقیم خورشید و یا دور از پنجره‌های جنوبی قرار دهید مثل گوشه هال و سالن (شکل ۱-۱۳).

– گیاهان سایه‌دوست را اگر در برابر نور زیاد قرار دهید دچار آفتاب سوختگی (کمبود کلروفیل و زردی برگها) می‌شوند (شکل ۱-۱۴).

شکل ۱-۱۴

آزمایش: یک گیاه سایه‌دوست را به مدت یک هفته در برابر آفتاب مستقیم قرار دهید. مشاهدات خود را طی گزارشی روزانه به مرتب اعلام دارید.

كالانكونه

كاكتوس

۲-۳-۲- گیاهان آفتاب دوست: گیاهان طالب نور نسبتاً زیاد هستند. انواع نباتات گوشتی، برگ رنگین و گیاهانی که گل زیاد تولید می‌کنند یا اصولاً گلشنان مورد توجه است مانند کاکتوسهای شمعدانیها، بنت القنسول، کالانکوئه، بگونیا، داوودی، میخک و ... آفتاب دوست هستند (شکل ۱-۱۵).

داودی

كاكتوس

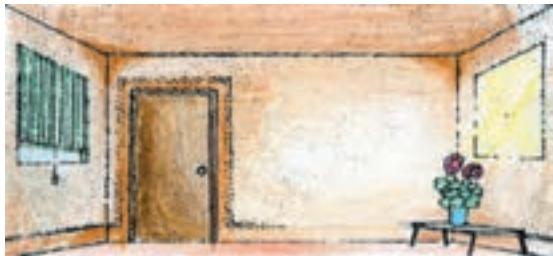
شمعدانی

Bent al-Qansoul

شکل ۱-۱۵

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲ - ۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱ - ۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۳۱۰۳۱۲
---	--	--

شکل ۱-۱۶

شکل ۱-۱۷ - عالیم
خطر کمبود نور

- گیاهان آفتاب‌دوست را در زمستان باید در محلهای کاملاً نورگیر (آفتاب‌گیر) آپارتمان، مقابل پنجره‌های رو به آفتاب (جنوبی) بدون پرده و یا مکانهایی که انعکاس نور در آنجا زیاد است، قرار دهید (شکل ۱-۱۶).

- در فصل تابستان، باید آنها را به محلهایی از آپارتمان که شدت نور کمتری دارند در مقابل پنجره‌های جنوبی با پرده یا دور از پنجره‌های جنوبی قرار دهید و یا به خارج از آپارتمان زیر سایه درختان منتقل کنید.

- گیاهان آفتاب‌دوست را اگر در محل کم نور قرار دهید ساقه‌ها دراز شده، گیاه بدقواره می‌شود و گلهای و برگهای مسن آنها می‌رینزند و گلدھی‌شان متوقف می‌شود (شکل ۱-۱۷).

آزمایش: یک گیاه آفتاب‌دوست را مدت یک ماه در محل کم نوری (سایه) قرار داده، مشاهدات خود را در گزارشی به مرتب، اعلام کنید.

کوردیلین

کروتون

سجافی

دراسنا

پرومیا

سیکلامن

- ۲-۳-۳ - گیاهان سایه‌آفتاب‌دوست: گیاهان طالب نور متوسط (سایه روشن) هستند. سجافی، پرومیا، کروتون، سیکلامن، کوردیلین، دراسنا و ... سایه آفتاب‌دوست هستند (شکل ۱-۱۸).

شکل ۱-۱۸

واحده کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲۰ - ۲۱۳۱۰۳۱	پیمانه مهارتی: اصول بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱ - ۲۱۳۱۰۳۱	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ - ۲۱۳۱۰۳۱
--	--	--

گیاه مناسب را برای هر مکان انتخاب کنید تا ضمن رشد و نمو مناسب گیاه، محیط زندگی و کار خود را از یکنواختی خارج کرده، زیبایی و تنوع خاصی به آن بخشید.
 - پس از مدتی با رشد مناسب یا نامناسب گیاه و ظهر علایم احتمالی نامناسب بودن مقدار نور، محل انتخابی خود را کنترل کنید (شکل ۱-۲۰).

شکل ۱-۱۹

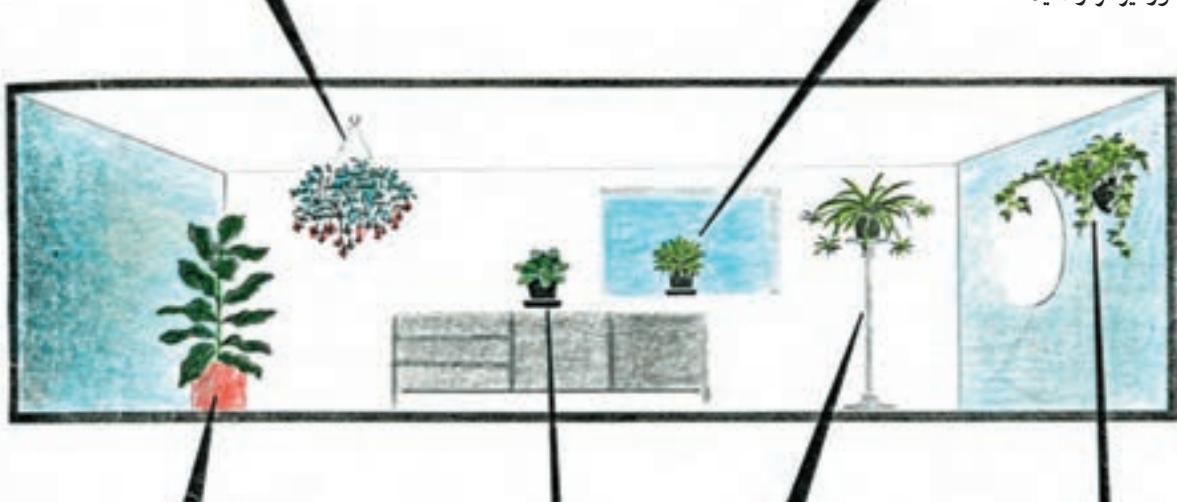
گیاهانی که نیازمند دمای بیشتر هستند و شاخه‌های افتاده دارند از سقف آویزان کنید به نحوی که مزاحم تردد اشخاص نباشند.

چند نمونه گیاه سایه آفتاب‌دوست دیگر رالیست نمایید.
 گیاهان سایه آفتاب‌دوست را در آپارتمان در مقابل پنجره‌های جنوبی با پرده‌های توری یا با فاصله کمی از پنجره‌های جنوبی بدون پرده یا در پرده‌های توری یا با فاصله کمی از پنجره‌های جنوبی بدون پرده بگذارد (شکل ۱-۱۹).
 - گیاهان سایه آفتاب‌دوست را اگر در برابر شدت نور زیاد قرار دهید به شکلی خفیف‌تر، دچار همان علایم آفتاب‌سوختگی گیاهان سایه دوست می‌شوند.

آزمایش: یک گیاه سایه آفتاب‌دوست را یک هفته در آفتاب مستقیم قرار دهید و مشاهدات خود را طی گزارشی به مرتب اعلام کنید.

- اکنون با شناخت نیازهای متفاوت نوری، گیاهان آپارتمانی و نیز روشنایی موجود در مکانهای مختلف محیط خود،

گیاهانی را که نیاز به نور بیشتری دارند پشت پنجره‌های نورگیر قرار دهید.

گلداهای سنگین وزن و بلند را در کف اتاقها قرار دهید.

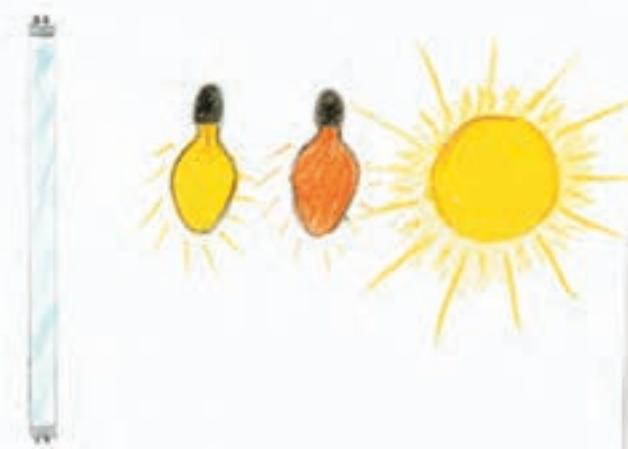
از گلداهای دارای زیرگلداهی و سبک و طریف می‌توانید برای تزیین دکوراسیون استفاده نمایید.

می‌توان از گلداهایی با پایه‌های متحرک به منظور پر نمودن فضای خالی استفاده نمود.

به منظور زیباسازی و تزیین دیوار اتاقها می‌توانید از گلداهایی با شاخه‌رونده استفاده کنید.

شکل ۱-۲۰

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲ – ۳۱۰۲۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۳۱۰۲۱۲
---	--	--

شکل ۱-۲۱

۴-۲- نورهای مختلف (کیفیت): کیفیت نور، ترکیب

طول موج نور و یا به عبارتی رنگ نور است.
به کمک مری خود با استفاده از منشور یا دستگاه تجزیه نور، نورهای مختلف حاصل از تجزیه نور سفید را در آزمایشگاه ملاحظه کنید.

۴-۲- لامپهای گرم (التهابی): همان لامپهای معمولی

(گلابی) هستند زیرا سیمی از تنگستن درون آنها گداخته و ملتهب می‌شود تا نور تولید کند (شکل ۱-۲۱).

در این دسته از لامپها، فقط پنج درصد از انرژی الکتریکی به امواج نوری تبدیل می‌شود که قابل استفاده گیاه می‌باشد و روشنایی آنها دارای طیف نوری از بنفش تا مادون قرمز است. در غیاب خورشید برای تحریک گیاه به گل دادن می‌توانید از لامپهای التهابی که مقدار زیادی نور قرمز و مادون قرمز دارند استفاده کنید.

آزمایش: یک گلدان بی گل (مانند اسپاتی فیلوم) را در مقابل لامپ التهابی قرار دهید تا به گل بشینند سپس مدت لازم برای این کار و سایر مشاهدات خود را طی گزارشی به مری اعلام کنید (شکل ۱-۲۲).

شکل ۱-۲۲

شکل ۱-۲۳

۴-۲- لامپهای سرد (فلورسنت): همان لامپهای مهتابی

و جیوه‌ای هستند، زیرا گاز درون آنها گرم می‌شود تا تولید نور کنند.

– پاترده درصد انرژی الکتریکی در آنها به امواج نوری تبدیل شده، که قابل استفاده گیاه می‌باشد. روشنایی آنها دارای مقداری امواج قرمز و فاقد مادون قرمز است. در غیاب خورشید برای وادار کردن گیاه به فتوسترنز می‌توانید از لامپهای جیوه‌ای یا مهتابی که مقداری امواج قرمز دارند استفاده کنید (شکل ۱-۲۳).

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱۱۲۰ - ۳۱۰۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول بروزش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

مهارت: بروزش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

آزمایش: گلدانی را در برابر لامپ مهتابی و یکی دیگر را در نور معمولی گلخانه قرار دهید و یک ماه بعد، مشاهدات خود را گزارش کنید.

شکل ۱-۲۴

۳-۲-۴-۳- نور خورشید: نور خورشید دارای نوری با کیفیت کاملاً متفاوت با نور لامپهای معمولی و فلورسنت و جیوه‌ای است طیف نوری آن از ماوراء بنفس تا مادون قرمز است و مستقیم و غیرمستقیم منبع اصلی انرژی گیاهان است.

- اگر بخواهید طیفی مشابه طیف خورشید ایجاد کنید باید از مجموعه نور حاصل از دو نوع لامپ التهابی و مهتابی استفاده کنید. می‌دانید چرا؟ (شکل ۱-۲۴).

شکل ۱-۲۵

۴-۲-۴- وظایف نورها: وظایف نورهای مختلف در گیاهان متفاوت است و گیاه:

- در نور سبز تنها، عمل فتوسنتر انجام نمی‌دهد.
- در نور قرمز و آبی حداقل فتوسنتر را انجام می‌دهد.
- در نور بنفس و آبی، عطر گل و رنگ قرمز تولید می‌کند.
- در نور قرمز و مادون قرمز گل می‌دهد (شکل ۱-۲۵).

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲ – ۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱ – ۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۳۱۰۳۱۲
---	--	--

شکل ۱-۲۶

۵-۲- مدت تابش نور: (فتوپریودیسم^۱) واکنش گیاه به مدت تابش متوالی نور وابسته است.

گلدهی، رشد و نمو، فتوسنترز تولید شاخه و برگ و نیز ایجاد تکمه و غده و رسیدن دانه در گیاهان، تحت تأثیر پدیده طول نسبی روز و شب و نیز طول مدت تابش نور در شبانه روز قرار دارند (شکل ۱-۲۶).

شکل ۱-۲۷

۵-۲- گیاهان روزکوتاه: گیاهانی هستند که برای گلدهی، به روز کوتاه و در واقع شب بلند نیاز دارند (شب بلند)؛ زیرا اگر طول روز را از حد معینی که در این قبیل گیاهان برحسب انواع مختلف آنها، از ۸ تا ۱۱ ساعت در یک شبانه روز متغیر است بلندر کنند چگونه؟ گل نخواهد داد.

داودی، بنت القنسول، آزالیا، کالانکوئه، سیکلامن، کراسولا، حسن یوسف و ... از این گروه گیاهان هستند (شکل ۱-۲۷).

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱۲۰ - ۳۱۰۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول بروزش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

مهارت: بروزش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

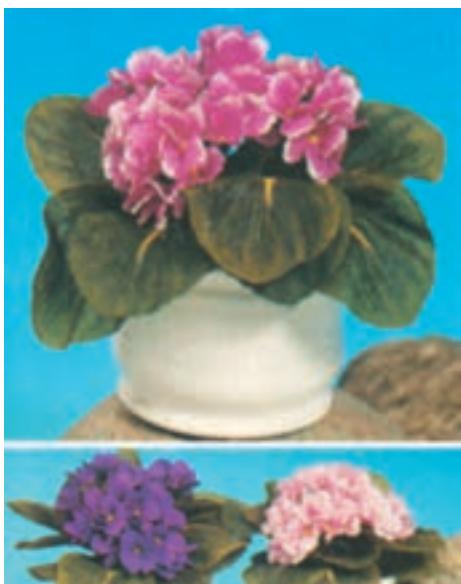

شكل ۱-۲۸

۲-۵-۲- گیاهان روز بلند: گیاهانی هستند که برای گلدهی، به روز بلند و در واقع شب کوتاه نیاز دارند (شب کوتاه)؛ زیرا اگر طول روز را از حد معینی که برای این قبیل گیاهان معمولاً از ۱۴ ساعت در یک شبانه‌روز بیشتر است کوتاه‌تر کنید چگونه؟ گل نخواهد داد. آلاماندا، هورتانسیا، آگلونما، آگاپانت، ختمی، گلوکسینیا و ... از این گروه گیاهانند (شکل ۱-۲۸).

۲-۵-۳- گیاهان بی‌تفاوت: گیاهانی هستند که برای گلدهی به طول روز معینی نیاز ندارند و در برابر تغییر طول مدت روشنایی در یک شبانه‌روز واکنش خاصی نشان نمی‌دهند، زیرا اگر طول روز را کوتاه‌تر یا بلندتر کنید به سهولت گل می‌دهند. آپتیلون، گاردنیا، بنفسه آفریقایی و ... از این گروهند (شکل ۱-۲۹).

به منظور درک بهتر اثر مدت تابش متواالی نور بر روی گلدهی گیاهان مختلف، به نمودار صفحه بعد توجه نمایید (شکل ۱-۳۰).

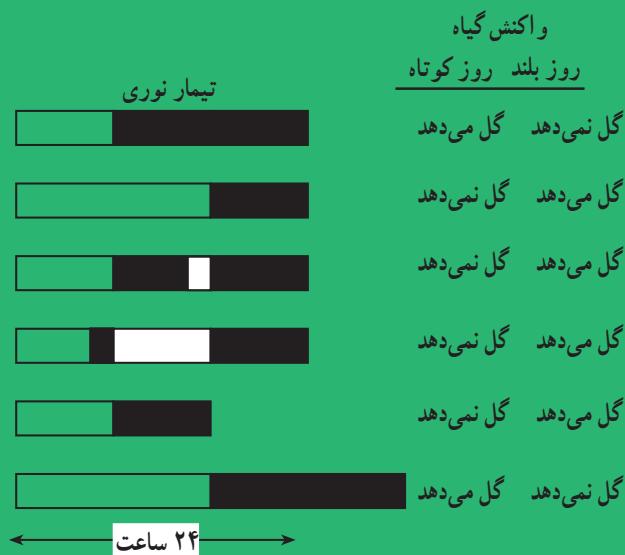
شكل ۱-۲۹

شکل ۱-۳۰

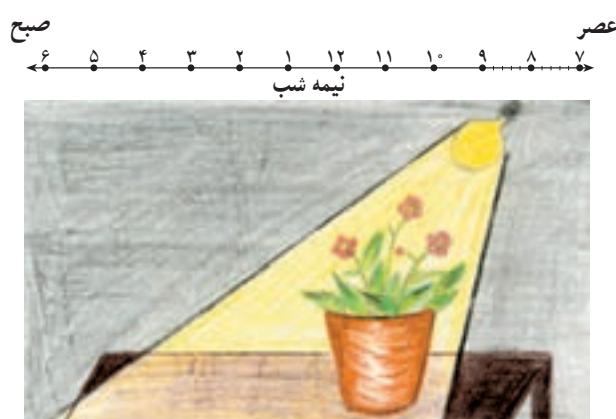
واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳	پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳
--	--	---

آزمایش ۱: بنت‌القنسول را که یک گیاه روزکوتاه است با پوشاندن گیاه با یک پوشش سیاه در عصر روزهای بلند و کاهش طول مدت روشنایی به ۸ ساعت، گل‌دان مورد نظر را در روز بلند هم می‌توانید وادار به گلدهی نمایید. همچنین آزالیا را که یک گیاه روزکوتاه است و از اواخر مرداد تا اسفند ماه گل می‌توانید در فصول دیگر سال (روزهای بلند) با قرار دادن آن در رژیم روز کوتاهی (۸ ساعته) و حرارت نسبتاً بالا وادار به گل دادن کنید (شکل ۱-۳۱).

تاریکی روشنایی
اثر طول شب بر روی گل دادن. گیاهان روز کوتاه به شب بلند
و گیاهان روز بلند به شب کوتاه برای گل دادن نیاز دارند.
شکل ۱-۳۱

آزمایش ۲: می‌توانید داودی را وادار کنید تا تشکیل غنچه و ظهور گل در آن به تعویق افتد. کافی است گیاه را با نور چراغ در شب روشن کنید (شب‌شکنی^۱).

از این روش می‌توانید برای گیاهان آپارتمانی که گل آنها مورد توجه است مانند بنت‌القنسول، بعضی بگونیاها، کالانکوئه و برخی ارکیده‌ها استفاده نمایید (شکل ۱-۳۲).

شکل ۱-۳۲

و احد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱۲ - ۳۱۰۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول بروزش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

مهارت: بروزش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

شکل ۱-۳۳

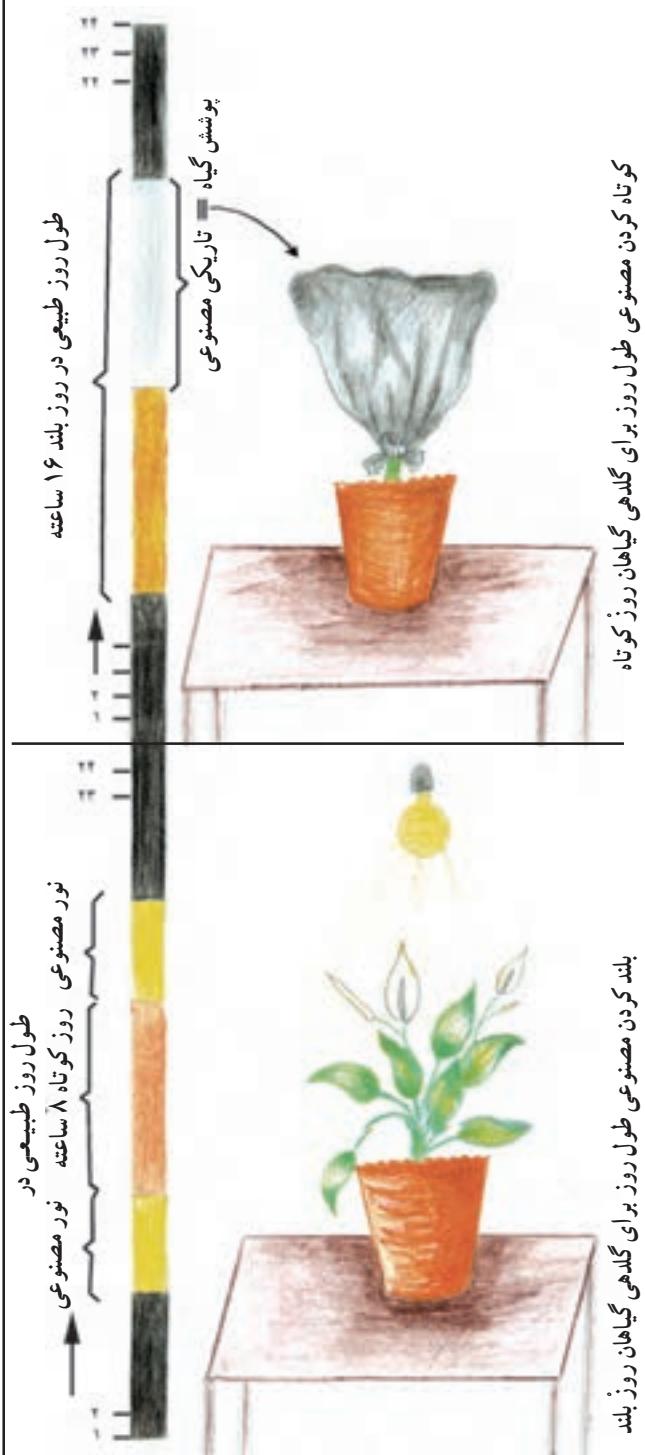
امروزه می‌توانید با بکارگیری تکنیک‌هایی در مورد طول روز گیاهان، گیاه روزگوتاه یا روزبلند را در هر موقع از سال و حتی برخی از آنها مانند داؤدی یا میخک را در سراسر سال وادار به گلدهی کنید (شکل ۱-۳۳).

توجه ۱: اگر منظورتان از نوردهی اضافی، رشد رویشی گیاه است باید شدت نور داده شده زیاد باشد ولی چنانچه هدفتان فقط گل‌انگیزی است لامپهای التهابی با شدت نور کم (حدود یک بیستم مقدار لازم برای رشد رویشی) نیز کافی است (شکل ۱-۳۴).

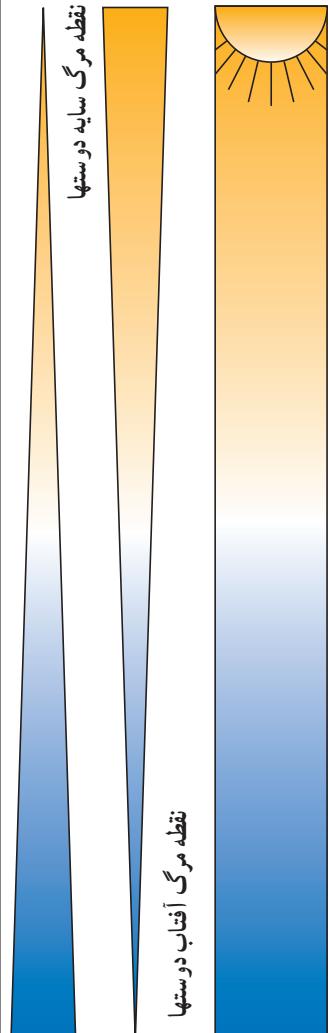

شکل ۱-۳۴

توجه ۲ : برای وادار ساختن گیاهان روزبلند به گلدهی در روزهای کوتاه، معمولاً طول روز را باید به ۱۶ ساعت برسانید، برای گلدهی گیاهان روزکوتاه در روزهای بلند، باید طول روز را به ۸ ساعت کاهش دهید؛ زیرا در طول روز ۱۶ ساعته، هر گیاه روزبلند و در طول روز ۸ ساعته، هر گیاه روزکوتاه گل خواهد داد (شکل ۱-۳۵).

شکل ۱-۳۵

شکل ۱-۳۶

آفتاب مستقیم
(پنجره‌های جنوبی آپارتمان)
خشم چینی - گل کاغذی

آفتاب نیمه‌مستقیم
(پنجره‌های غربی و شرقی)
آپارتمان) فیکوسها -
برگ بیدها

محیط روشن بدون نور
گندمی - دیفن باخیا

محیط نیمه‌سایه
عبائی - فیتونیا

محیط سایه
اگلونما - سانسویریا

محیط تمام سایه
هیچ گیاه سبزینه‌داری رشد
نمی‌کند

۲-۶- زمان مرگ گیاهان مختلف: گیاهان مختلف با توجه به موطن اصلی خود، دارای درجات مختلفی از مقاومت یا سازش با محیط کم نور (سایه) هستند.

هر گیاهی تا حدی می‌تواند کم نوری را تحمل کند و از آن به بعد رشد و نمو گیاه مختل شده، نهایتاً منجر به مرگ گیاه می‌شود. این پدیده، برای کلیه گیاهان اعم از آفتاب‌دوست، سایه‌آفتاب‌دوست و حتی سایه‌دوست یکسان است یعنی هیچ گیاه سبزینه‌داری در تاریکی مطلق قادر به ادامه زندگی نیست.

البته عکس این موضوع نیز تا حدی صادق است، یعنی گیاهان آپارتمانی با توجه به موطن اصلی خود نیز دارای درجات مختلفی از مقاومت یا سازش با نور زیاد (آفتاب) هستند و کمتر گیاه آپارتمانی می‌توان یافت (نظیر کاتتوسها) که بتواند در مقابل نور مستقیم خورشید قادر به ادامه زندگی باشد.

پس برای هر گیاه، حدّی از عدم مقاومت در برابر نور مستقیم خورشید وجود دارد که آن حد نیز نقطه مرگ گیاه است (شکل ۱-۳۶).

پس، هنگامی که گیاه به دلیل کمی یا زیادی نور نتواند در آن محیط ادامه زندگی دهد نقطه مرگ گیاه تلقی می‌گردد که مسلماً برای گیاهان مختلف متفاوت است (شکل ۱-۳۷).

شکل ۱-۳۷

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱۱۲ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲۱۳۱ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۱ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

شکل ۱-۳۸

مثلاً فیکوسها محیط‌های کم نور آپارتمان را به خوبی تحمل می‌کنند در حالی که نور مستقیم خورشید برایشان زیان‌آور است. بر عکس کاکتوسها نیاز به نور مستقیم خورشید دارند و در محیط‌های کم نور آپارتمان بدقواره می‌شوند و گل نمی‌دهند (شکل ۱-۳۸).

آزمایش: یک گیاه سایه‌دوست نظیر فیکوس را در مقابل نور مستقیم خورشید بگذارید و نیز یک گیاه آفتاب‌دوست نظیر کاکتوس را در محیط کم نور (سایه) قرار دهید. پس از دو هفته مشاهدات خود را به طور روزانه و نتایج حاصل از مشاهدات خود را درباره نقطه مرگ گیاه طی گزارشی به مریم ارائه دهید.

۳- اصول تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی از نظر نیاز حرارتی

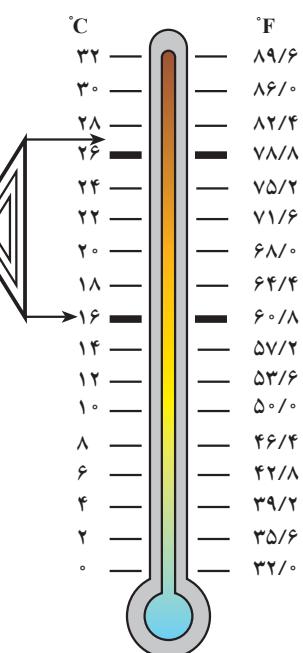
۱-۳- ۱- محدوده دمایی مناسب: هریک از گیاهان، محدوده دمایی خاصی دارند که در آن دما گیاهان بهترین رشد و نمو را دارند.

توجه: رشد گیاه: نتیجه مستقیم تفاوت مواد ساخته شده در فتوسنتز (در طول روز) و مواد مصرف شده در تنفس (در طول شب) است.

۲- ۳- دامنه دمایی مناسب: رشد گیاه را می‌توانید به صورت دماهایی که در آنها فتوسنتز زیاد و تنفس متعادل است تعریف نمایید.

در چنین محدوده‌ای حداقل محصول به دست می‌آید (شکل ۱-۳۹).

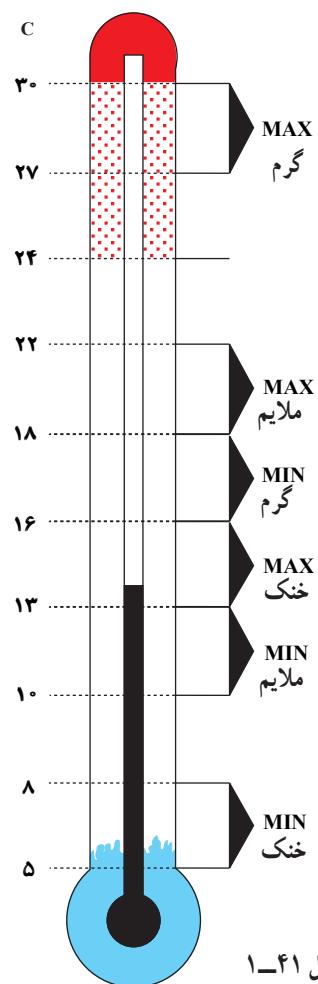
محدوده دمایی
مناسب برای اکثر
گیاهان آپارتمانی

شکل ۱-۳۹

شکل ۱-۴۰ - علایم تغییرات درجه حرارت

شکل ۱-۴۱

در گیاهان آپارتمانی: چون آب و مواد غذایی عوامل محدود کننده رشد نیستند و میزان فتوسنتز بستگی به میزان نور دارد پس محدوده دمایی آنها در روزهای آفتابی نسبتاً زیاد و در روزهای ابری کمتر است (شکل ۱-۴۰).

۳-۳- گیاهان طالب هوای گرم: گیاهانی هستند که می‌توانند آنها را در حداقل ۱۶ تا ۱۸ درجه سانتیگراد و حداقل ۲۷ تا ۳۰ درجه سانتیگراد نگهداری کنند. دیفن‌باخیا، آنتوریوم، آناناس، پرسیاوشان، گل کاغذی، کاکتوسهای، هویا، سانسیوریا را به عنوان نمونه‌هایی از این گروه گیاهان به خاطر بسیارید.

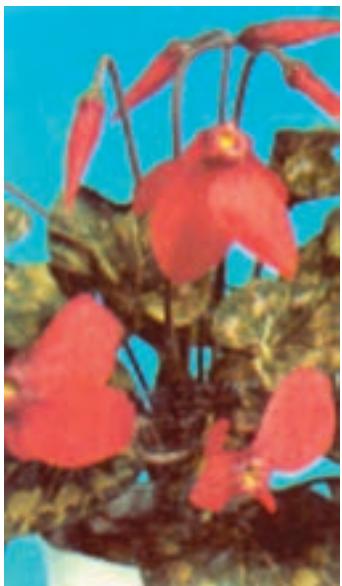
۴-۳- گیاهان طالب هوای ملایم: گیاهانی هستند که می‌توانند آنها را در حداقل ۱۱ تا ۱۳ درجه سانتیگراد و حداقل ۱۸ تا ۲۲ درجه سانتیگراد نگهداری کنند. مارچوبه، برگ عبائی، کالادیوم، سجافی، فاتسیا و فیلومندرون را به عنوان چند نمونه از این گروه گیاهان به خاطر بسیارید.

۵-۳- گیاهان طالب هوای خنک: گیاهانی هستند که می‌توانند آنها را در حداقل ۵ تا ۸ درجه سانتیگراد و حداقل ۱۳ تا ۱۶ درجه سانتیگراد نگهداری کنند. آروکاریا، آکیوبا، کفسک و موچسب را به عنوان نمونه‌هایی از این گروه گیاهان به خاطر بسیارید (شکل ۱-۴۱).

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳	پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳
--	---	---

توجه: اگر در گیاهان آپارتمانی عالیمی نظیر قهوه‌ای و زرد شدن برگ، ریزش برگ، پوسیدگی یقه و نیز کوتاه شدن فاصله میان گرهها ظاهر شد آنها را از عالیم نامناسب بودن دما بدانید.

آزمایش: از گیاهان طالب هوای خنک، ملایم و گرم دو نمونه را انتخاب کنید و آنها را در محیط‌های نامناسب از نظر دما قرار دهید و طی دهروز مشاهدات خود را در یک گزارش ارائه کنید.

شکل ۱-۴۲

۶-۳- تغییر حرارت و زمان گله‌ی

۱-۳-۶- عامل دما: عامل دما در بسیاری از اعمال حیاتی گیاه نظیر تنفس، تبخیر، تعرق، تعریق، فتوسنتز، بلوغ و گله‌ی باید مؤثر دانست (شکل ۱-۴۲).

۲-۳-۶- فورساز^۱: به کیفیتی می‌گویند که می‌توانید با قرار دادن گیاهان آپارتمانی تحت تأثیر دمای مشخص، زمان گله‌ی را در آنها تغییر دهید.

معمولًاً فورساز را می‌توانید در مورد سیکلامن، سنبل، لاله و سوسن اعمال کنید.

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱۱۲ – ۲۱۳۱۰۳۱

پیمانه مهارتی: اصول بروش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱۱ – ۲۱۳۱۰۳۱

مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱ – ۲۱۳۱۰۳۱

آزمایش: آماریلیس را می‌توانید در اواسط پاییز در دمای حدود یک درجه سانتیگراد قرار دهید تا دوره رکود خود را سپری کند و در اوایل زمستان به جای گرمتر منتقل کنید تا شروع به رشد و نمو نموده، گل بدهد (شکل ۱-۴۳).

شکل ۱-۴۳

۳-۶-۳- تشکیل گل: گلدهی در گیاهان آپارتمانی در

درجه حرارت معینی صورت می‌گیرد.

آزالیا را در دمای بیش از ۱۷ درجه سانتیگراد و یا

بنتالنسول را در دمای بالاتر از ۱۴ درجه سانتیگراد می‌توانید

وادار به گلدهی کنید.

شکل ۱-۴۴-۱- مارانتا

۴- تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی از نظر نیاز آبی

گیاهان آپارتمانی از نظر احتیاجات آبی، سه دسته هستند:

۱- ۴- گیاهان طالب آب زیاد: خاک گلدان این گیاهان،

باید همیشه مرطوب باشد و قبل از خشک شدن سطح خاک باید

آن را دوباره آبیاری کرد مانند: نخل مرداب، هورتانسیا و مارانتا

(شکل ۱-۴۴-۱).

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱۲ – ۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱۱ – ۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۱ – ۳۱۰۳۱۲
---	--	--

شکل ۱-۴۴-۲ - شفلرا

شکل ۱-۴۴-۳ - سانسیوریا

شکل ۱-۴۵-۱ - سرخس

۴-۴- گیاهان طالب آب متوسط: خاک گلدان این قبیل گیاهان باید نسبتاً مرطوب باشد و خشکی آنها چندان زیاد نباشد زیرا آبیاری پس از تشنگی گیاه موجب ریزش برگها می‌شود مانند فیلودندرتون، پوتوس، برومیا، پیله‌آ، نخل زینتی و شفلرا (شکل ۱-۴۴-۲).

۴-۳- گیاهان طالب آب کم (مقاوم به خشکی): این گیاهان، به آب کمی احتیاج دارند. در این گیاهان باید آبیاری را پس از خشک شدن کامل خاک، انجام دهید. توجه: اگر آبیاری این دسته از گیاهان مدتی به تعویق افتاد به گیاه صدمه نمی‌زند مانند: سانسیوریا، گاستریا، کاکتوسها و گیاهان گوشتشی (شکل ۱-۴۴-۳).

۵- تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی از نظر رطوبت هوا
گیاهان آپارتمانی را می‌توان از نظر نیاز به رطوبت هوا، به چند دسته تقسیم کرد :

۱- ۵- گیاهان طالب رطوبت نسبی زیاد: که در رطوبت نسبی ۷۵ تا ۹۵ درصد به خوبی رشد می‌کنند مانند آگلونما، کوردلیین، بنفسه آفریقایی و انواع سرخسها (شکل ۱-۴۵-۱).

واحد کار: آشنایی با نحوه تقسیم‌بندی گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱۱۲ - ۳۱۰۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول بروش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۱ - ۳۱۰۲۱۳۱

شکل ۲-۴۵-۲ - برگ بیدی

۵-۲ - گیاهان طالب رطوبت نسبی متوسط :

به رطوبت نسبی بین ۵° تا ۷۵° درصد نیاز دارند مانند کلرودندرон، برگ بیدی، سانسیوریا، نخل زینتی و سیکلامن (شکل ۲-۴۵-۲).

شکل ۳-۴۵-۳ - صبرزرد

۵-۳ - گیاهان طالب رطوبت نسبی کم :

به رطوبت نسبی بین ۵° تا ۲۵° درصد نیاز دارند مانند گیاهان گوشتشی و کاکتوسها (شکل ۳-۴۵-۳).